

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਬਸੇਸਰ ਦਿਆਲ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਨਿਗਰਾਨ ਜਨਰਲ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ, — ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1956 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 222-ਡੀ

ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ (1950 ਦਾ XXXI)—ਸੈਕਸ਼ਨ 40—ਫਰਵਰੀ, 1948 ਵਿਚ ਇਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ, ਜੋ ਜੂਨ, 1948 ਵਿਚ ਖਾਲੀ ਹੋ ਗਿਆ—ਮਾਰਚ, 1948 ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ—ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵਿਕਰੀ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਚਾਰ ਲਈ - ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਦੀ ਕੋਈ ਪਿਛਲੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ- ਕੀ ਨੇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ -ਧਾਰਾ 40(4)(a)-ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸਥਿਰ ਰਿਹਾ ਆਰਡਰ—ਕੀ ਧਾਰਾ 40 (4) (c) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1950 ਦੇ ਐਡਮਿਨਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 40, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਿਕਾਸੀ ਬਣਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸੈਦੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1950 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਨਿਗਰਾਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਤਾਂ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਿਕਾਸੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੇ ਕਿਸੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨਾਲ ਵਿਕਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਗਰਾਨ ਦੀ ਪੂਰਵ ਅਨੁਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਦਾ ਨੇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿ ਕੀ ਸੈਦਾ ਨੇਕ-ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਸੱਚਾ-ਸੁੱਚਾ ਨਿਰਣਾ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਿਸੇ ਅਗਲੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਖਾਲੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਿ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1950 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਗਲਤ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਵੈਕੂਈ ਬਣਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ

ਯਸ਼ਪਾਲ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੋਰ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ. ਇਹ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਲੇਬਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡਿਪਟੀ ਕਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 40(4)(ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ - ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 40 ਦੀ ਧਾਰਾ 4(ਸੀ), ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ:-

(ਏ) ਕਿ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਭੇਜਣ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਦੇਵੇ। ਡਿਪਟੀ ਕਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਨਿਗਰਾਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੇਕ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਟਾਈਟਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(b) ਕਿ ਕਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ 1950 ਦੇ ਐਕਟ XXXI ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰੇ।

(c) ਕਿ ਕਸਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਵਸੂਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ।

(d) ਕਿ ਕਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਹਿਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵਸੂਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਐਨ ਸੀ ਚੈਟਰਜੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਆਰ ਐਸ ਨਰੂਲਾ, ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ।

ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਿੰਦਰਾ ਲਾਲ।

ਨਿਰਣਾ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜ.- ਬਸ਼ੇਸ਼ਰ ਦਿਆਲ ਨੇ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਿਪਟੀ ਕਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ 15 ਸਤੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਬਦੁਲ ਰਹਿਮਾਨ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। 17 ਫਰਵਰੀ, 1948 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ ਬਸ਼ੇਸ਼ਰ ਦਿਆਲ ਨੇ 60,000 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਿੰਨ ਟੁਕੜੇ ਖਰੀਦੇ। ਵਿਚਾਰੇ ਪੈਸੇ ਵਿੱਚੋਂ, 15,000 ਰੁਪਏ ਵਿਕਰੇਤਾ ਕੋਲ ਇੱਕ ਪਿਛਲੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਚੇ ਸਨ।

45,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਮੈਸਰਜ਼ ਬਿਸ਼ੰਬਰ ਦਾਸ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦੇਣ ਯੋਗ ਸੀ। ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੇ ਇਹ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। 16 ਮਾਰਚ, 1948 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਇਵੈਕਿਊਜ਼ (ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ) ਐਕਟ, 1947, (1947 ਦਾ ਐਕਟ 14) ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਅਧੀਨ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਆਰਡੀਨੈਂਸ (ਨੰ. 1948 ਦਾ 2. ਡਿਪਟੀ ਕਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਜੂਨ, 1948 ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਕਾਸੀ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਇਵੈਕਿਊਜ਼ ( ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ) ਐਕਟ, 1947, ਨੂੰ ਇਵੈਕਿਊਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1949 (1949 ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰਬਰ 27) ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇਵੈਕਿਊਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1950 (Act1950) ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1950 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਟੋਡੀਅਨ ਨੇ 10 ਅਗਸਤ, 1951 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਮੇਂ, ਯਾਨੀ 12 ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ, ਲੈਣ-ਦੇਣ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। 1948, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਪਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਫੀ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸੀ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਸਹਾਇਕ ਡਿਪਟੀ ਕਟੋਡੀਅਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 26 ਨਵੰਬਰ, 1952 ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਮਾਂਡ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇਵੈਕਿਊਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1950 ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਹਾਇਕ ਕਸਟਡੀ ਨੇ ਰਿਮਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ 14 ਮਈ, 1953 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਸੈਂਦੇ ਨੂੰ ਨੇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਸਹਾਇਕ ਡਿਪਟੀ ਕਟੋਡੀਅਨ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਮਾਂਡ ਸਹਾਇਕ ਕਟੋਡੀਅਨ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਖਾਸਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ, ਉਹ ਨੁਕਤੇ ਦੱਸੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਹਾਇਕ ਨਿਗਰਾਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਰਿਮਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਹਾਇਕ ਨਿਗਰਾਨ ਨੇ 27 ਅਗਸਤ, 1955 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਧੀਕ ਨਿਗਰਾਨ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ

ਅਤੇ 22 ਮਈ, 1956 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਫਿਰ ਡਿਪਟੀ ਕਸਟਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ 15 ਸਤੰਬਰ, 1956 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸੌਦਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਉਚਿਤ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ. ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਡਿਪਟੀ ਕਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 17 ਫਰਵਰੀ, 1948 ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਕੈਰੀਅਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਜੀਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਨੁਕਤਾ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸੀ ਜੇ ਕਿ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਸੌਦੇ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ, (1) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਸੌਦੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਗਰਾਨ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ (2) ਉਸ ਸਮੇਂ ਤਬਾਦਲੇ ਬਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਸ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਇਸ ਸੌਦੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ।

ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਡਿਪਟੀ ਕਟੋਡੀਅਨ ਜਨਰਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਇੱਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਉਸ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੰਗਤ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸੌਦਾ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦੋਵੇਂ ਕਾਰਨ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰੀ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਿੱਟਾ. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਸਟਡੀ ਜਨਰਲ ਨੇ ਸੌਦੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦੁਆਰਾ AH evacuee ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ

ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਇਵੈਕੂਈਜ਼ (ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ) ਐਕਟ, 1947 (1947 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 14) ਵਿੱਚ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। 1948 ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ, ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਇਵੈਕੂਈਜ਼ (ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ) ਐਕਟ, 1947, ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਨਵਾਂ ਭਾਗ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ — VOL. X IV -(1)] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 25 ਬਸ਼ੇਸ਼ਰ ਦਿਆਲ ਬਨਾਮ ਨਿਗਰਾਨ-

“5-ਏ. (1) ਕਿਸੇ ਨਿਕਾਸੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਨਿਕਾਸੀ ਬਣਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਏਜੰਟ, ਸਪੁਰਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਟਾਰਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਕਰੀ, ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ, ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ, ਲੀਜ਼, ਵਟਾਂਦਰਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ। ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਗਸਤ, 1947 ਦੇ ਪੰਦਰਵੇਂ ਦਿਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਉਪਚਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਅਧੀਨ ਨਿਗਰਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਅਨੁਭਾਗ।

(2) \* \* \* \*

(3) \* \* \* \*

(4) ਨਿਗਰਾਨ ਇੱਕ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਭਾਰਤੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, 1908, 31 ਦਸੰਬਰ, 1947 ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ-

(a) ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਸੱਚਾ-ਸੁੱਚਾ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਿਗਰਾਨ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਸਤੂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ; ਜਾਂ

(c) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਕਟੋਡੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਲਈ, ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ।

(5) ਜੇ ਨਿਗਰਾਨ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ। ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ [VOL. X IV -(1 )

ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਬੀ ਫਿਰ ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ 28 ਜਨਵਰੀ, 1948 ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੇਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 17 ਫਰਵਰੀ 1948 ਨੂੰ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ। ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਇਵੈਕੂਈਜ਼ (ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ) ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸੀ ਬਣਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਨਿਗਰਾਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਸੱਕ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ 16 ਮਾਰਚ, 1948 ਨੂੰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੂਨ, 1948 ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਚਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਖਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣ ਗਈਆਂ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਲੰਬਿਤ ਸੀ, ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਇਵੈਕੂਈਜ਼ (ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ) ਐਕਟ, 1947, ਨੂੰ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1949 (1,949 ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰਬਰ 27) ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1950 ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1950 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕੇਂਦਰੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਅਤੇ 1950 ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਕਾਸੀ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ 1949 ਦੇ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1950 ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 40, ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

"S.40. (1) 15 ਅਗਸਤ, 1847 ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ, ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਸੂਚਿਤ ਜਾਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਦਾ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਉਪਚਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਸਟੋਰੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

(2) \* \* \* \*

(3) \* \* \* \*

(4) ਨਿਗਰਾਨ ਦਰਖਾਸਤ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ-

(a) ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਜਾਂ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ

(ਬੀ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ, ਜਾਂ

(c) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

(5) \* \* \* \*

ਇਸ ਧਾਰਾ 40 ਨੂੰ 1953 ਦੇ ਸੇਧ ਐਕਟ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੁਆਰਾ 1953 ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਡੇ ਮੌਜੂਦਾ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਧਾਰਾ 40 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 1953 ਦੇ ਸੇਧ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ।

10 ਅਗਸਤ, 1951 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਸਹਾਇਕ ਕਸਟਡੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਹੁਕਮ ਐਡਮਿਨਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1950 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਐਡਮਿਨਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1950 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰਬਰ 2, 1948 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ। , [ਵਿਦੇਸ਼ ਇੰਦਰਾ ਸੋਹਨ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਕਸਟਡੀਅਨ ਆਫ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ, ਦਿੱਲੀ, ਅਤੇ ਹੋਰ (1)]। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 16 ਮਾਰਚ, 1948 ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 1950 ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 1953 ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਸੇਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਅਗਸਤ, 1951 ਅਤੇ ਅਪੀਲ 'ਤੇ 26 ਨਵੰਬਰ, 1952 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਮਾਂਡ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1950 ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੌਰਾਨ ਐਡਮਿਨਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1950 ਦੀ ਧਾਰਾ 40 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 1953 ਦੇ ਐਕਟ 2 ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ 1948 ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਐਡਮਿਨਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1950 ਦੀ ਧਾਰਾ 40 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ 1953 ਦੀ ਸੇਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ।

ਅਜੇ ਤੱਕ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਦਵਤਾ ਡਿਪਟੀ ਕਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਉਹ ਕਾਰਨ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਡਮਿਨਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1950 ਦੀ ਧਾਰਾ 40 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਡਿਪਟੀ ਕਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪਹਿਲਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਨਿਗਰਾਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਲਈ ਸੀ। ਹੁਣ 1948 ਦਾ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰਬਰ 2, ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਨਿਯਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਿਕਾਸੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਗਰਾਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 40, ਉਪ ਧਾਰਾ 2(ਏ) ਦੁਆਰਾ 1953 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ 1948 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਨਿਕਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਟੋਡੀਅਨ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ

ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਿਕਾਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਸਟੋਰੀਅਨ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪੜਤਾਲ ਦਾ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ (ਸੇਧ) ਐਕਟ (1953 ਦਾ ਐਕਟ 2) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਟੋਰੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਧਾਰਾ 40 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਨਿਗਰਾਨ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਆਗਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1950 ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ।

ਵਿਦਿਆਲੇ ਡਿਪਟੀ ਕਟੋਰੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਸੈਂਦੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਦੂਜਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੈਂਦੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸੈਂਦੇ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸੀ ਬਣਨ ਦਾ। ਡਿਪਟੀ ਕਟੋਰੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਖੋਜ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਪਰਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1950 ਦੀ ਧਾਰਾ 40 ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਿਕਾਸੀ ਬਣਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸੈਂਦੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1950 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਨਿਗਰਾਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਤਾਂ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਿਕਾਸੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੇ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਕਿਉਂ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿ ਕੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਲੈਣ-ਦੇਣ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਸੱਚਾ-ਸੁੱਚਾ ਨਿਰਣਾ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਬਾਦਲਾਕਾਰ ਅਗਲੀ ਕਿਸੇ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਨਿਕਾਸੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਟੋਰੀਅਨ ਜਨਰਲ ਨੇ ਸੈਂਦੇ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਫਿਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1950 ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਡਿਪਟੀ ਕਸਟੋਰੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਕੋਲ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸੀ ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ. ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1950 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ



ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਿਕਾਸੀ ਬਣਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੋਰ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਉਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਦੇ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 40, ਉਪ ਧਾਰਾ 4 ( ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। c) ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1950 ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਜਨਰਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 40, ਉਪ-ਧਾਰਾ 4(ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਧਾਰਾ 40, ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) (ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਸ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਲੇਬਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤੌਰ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 40 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 4(ਸੀ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਧਾਰਾ (c)।

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸੌਦਾ ਨੇਕ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੌਦੇ ਨੂੰ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਸਨੇ 'ਚੰਗੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਬਾਰੇ ਆਪਣਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਖੋਜ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ 15 ਸਤੰਬਰ, 1956 ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਹੁਣ ਉਸ ਲਈ 17 ਫਰਵਰੀ, 1948 ਦੇ

ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ. ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗਾ.

ਆਰ.ਐਸ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।